

P 3532

SPol.Os./9.DE

Sotapäiväkirja 1.1.40 – 13.3.40

Aika	Asia
1940	
1.1.40	10.30 Arttu Moilanen, joka oli pidätetty epäiltynä yhteistoiminnasta vihollisen kanssa, luovutettiin Valtiollisen poliisin Kajaanin osaston haltuun. Valtiollinen poliisi totesi kyseisen henkilön osallistuneen mainittuihin toimiin.
	01.00 Lääkintämiehet toivat yhden vihollisvangin päävartioon.
	08.00 Joukkue lähti Roinilan talon läheisyyteen, jossa suoritti aseiden keräystä. Joukkueesta erkani neljä miestä hakemaan vankeja Kurimon tien suunnalla olevasta Oinolan talosta ja Ilves 4:stä.
	09.30 Sotapoliisin päällikön määräyksestä luovutettiin 24 vankia päävartiosta Kontiomäkeen. Saattajina olivat sotapoliisit
	12.40 I/KTR:n miehet toivat kolme vihollista päävartioon.
	15.00 Ilmoitti Mäki 2 sotapoliisin linja-auton ajaneen miinaan Oilolan tiellä. Autossa olleet viisi miestä eivät saaneet kuin vähän naarmuja, vaikka auto meni käyttökelvottomaksi ja se takana tullut hevonen silpoutui kuoliaaksi. Auto hinattiin 25.1 Pyörän toimesta pois. Vangit tuotiin Kuorma-autolla suoraan Hyrynsalmelle päävartioon.
	16.50 Liikennekomppanian miehet toivat kaksi ”iipoa” päävartioon.
	17.50 Sotapoliisi toi yhden vihollisvangin päävartioon.
	19.15 Sotapoliisi toi neljä vihollisvankia päävartioon.
	20.00 Sotapoliisi toi jälleen neljä vihollisvankia päävartioon
	21.30 Sotapoliisi toi vankina ”naisryssän”, joka oli miehen puvussa, oli nälkiintynyt ja lähes puolikuollut väsymyksestä.
2.1.40	02.55 Kontiomäkeen vietiin sotapoliisin päällikön määräyksestä 18 vankia sotapoliisin saattamana.
	04.30 Kapteeni Vehasen pataljoonasta tuotiin reservin luutnantti Huotari epäiltynä sotilaskarkuriksi, jonka asian hän kieltää, selittämällä hänen eksyneen.
	08.00 Osasto lähti Hyrynsalmelta tullessa linja-autossa Roinilan talon maastoon. Neljä sotapoliisia lähti noutamaan kahdeksaa suomalaista kaatunutta kuorma-autolla Aholan ja Harilan taloista.
	17.00 Divisioonan esikunnasta tuotiin kolme vankia päävartioon.
	17.20 Kaksi sotapoliisia lähti hakemaan seitsämää vankia Ilves neljästä, vangit toimitettiin päävartioon.
	20.25 Ilves neljästä tuotiin reserviläinen Kalle Stalsdet sotapoliisin toimesta päävartioon epäiltynä karkaamisesta.
	22.50 Kuoli vihollisvanki vammoihinsa.

- 3.1.40 08.00 Joukkue, vahvuudeltaan 20 miestä, lähti Hulkonniemeen mukanaan viisi kuorma-autoa ja 30 työvelvollista tehtävänä puhdistaa Turjanlinnan maasto aseista ja vihollisen vainajista, jotka työvelvolliset hautaavat.
- Määräyksen mukaan jäi teltalle partio vahvuudeltaan 1 + 4, johtajan on tunnettava Kiantajärven itäpuolinen maasto.
- 10.50 Vänrikki Muona, tutkittuaan reserviläisen Kalle Stalsdet; in, määräsi tämän syyttömänä vapautettavaksi.
- 15.00 Sotapoliisipäällikkö määräsi 15 vihollisvankia vietäväksi sotapoliisien saatamana Kajaaniin.
- 15.00 Vihollisen kaksipaikkainen tiedustelukone teki pakkolaskun lähelle Hulkonniemen rantaa, jolloin paikalle sattunut sotapoliisiosasto vänrikki Hanhirovan johdolla valtasi koneen ja vangitsi lentäjät, joista toinen haavoittui pahasti valtauksen yhteydessä käydyn taistelun aikana. Vänrikki Hanhirova toi lentäjät esikuntaa, josta kuulustelujen jälkeen sotapoliisit veivät heidät kuorma-autolla Kajaaniin. Osastosta asetettiin jatkuva vartio koneen lukseen.
- 22.00 Sotapoliisi toi yhden vihollisvangin päävartioon.
- 22.55 Sotapoliisi toi 14 henkilöä, jotka olivat evakuoituneet Kiantajärven itäpuolella, kuulusteluja varten.
- 4.1.40 08.00 Sotapoliisi toi kahdeksan henkilöä kuulusteluja varten.
- 5.1.40 01.00 Joukkue, vahvuudeltaan 1 + 15 sai määräyksen lähteä heti liikkeelle. Mukaan otettava kolmen päivän annos.
- 01.30 Joukkue lähti.
- 08.00 Tuli Hyrynsalmelta kauan odotettu linja-auto kuljettajineen sotapoliisin käyttöön.
- 12.00 Töpinästä tuli määräys, että jäljelle jääneiden sotapoliisien täytyi lähteä Kuivasjärven eteläkärkeen, jossa ilmoitettavana osasto "Vankassa".
- 12.15 Osasto, vahvuudeltaan 1 + 8, lähti liikkeelle.
- 17.30 Osasto palasi mukanaan 14 vihollisvankia, jotka edelleen vietiin Hyrynsalmelle.
- 18.00 Lähetettiin vänrikki Hanhirovan tilaama keittolaatikko Isonvaaran kautta Mäteroon viestihevosen mukana.
- 6.1.40 16.30 Sotapoliisipäällikkö vänrikki Muonan määräyksellä luovutettiin Kajaaniin kuusi siviilipidätettyä. Saattomiehinä sotapoliisit.
- 17.20 Vänrikki Muona soitti määräten annettavaksi päivärahat 20 sotapoliisille, jotka eivät ole vielä niitä saaneet.
- 17.45 Sotapoliisi toi 15 vankia päävartioon.
- 18.30 Tuotiin kolme vankia Kero kahdesta, jotka saman tien toimitettiin sotapoliisien

toimesta Hyrynsalmelle.

- 7.1 01.30 Sotapoliisi toi kolme vankia päävartioon.
- 02.00 Sotapoliisit toivat 30 vihollista ” Kero kahdesta” Hyrynsalmelle.
- 11.00 Sotapoliisi toi viestiautolla Porovaarasta 18 vihollisvankia Pohjan Hoviin
- 03.00 Sotapoliisi toi ”iippanan” luutnantin päävartioon.
- 05.45 Kontiomäkeen vietäväksi luovutettiin 39 vankia.
- 12.04 Sotapoliisi toi 31 vihollista päävartioon.
- 16.00 Sotapoliisi toi puna-armeijan majurin ja kaksi aliluutnanttia päävartioon.
- 17.00 Sotapoliisin toimesta pidätetty siviilimies Heimo Seppänen tuotiin päävartioon. Epäiltiin osallistuneen epäisänmaalliseen toimintaan.
- 17.10 Sotapoliisi toi siviilimiehet Ville Kelan, Aleksander Seppäsen, Frans Tauriainen, Arne Seppäsen, Esa Kelan, Antti Seppäsen sekä Johannes Seppäsen Ruhtinansalmen kylästä. Kaikki kyseiset henkilöt oli pidätetty epäiltynä maanpetokselliseen toimintaan osaa ottaneina. Valtiollisen poliisin tutkimuksissa on käynyt selville, että mainitut seitsämän miestä eivät ole osallistuneet ”Kuusisen” antamiin hommiin muuten kuin pakotettuna maantien rakentamiseen.
- 17.30 Sotapoliisin toimesta siirrettiin vihollisen majuri pois päävartiosta.
- 19.00 Majuri palautettiin takaisin päävartioon.
- 19.00 Sotapoliisi päällikkö Muonan määräyksestä siviilipidätetyt Ville Kela Aleksander Tauriainen, Frans Seppänen, Arne Seppänen, Esa Kela, Antti Seppänen ja Johannes Seppänen luovutettiin Kajaaniin vietäviksi. Saattajina sotapoliisit.
- 20.30 Siirrettiin Kajaaniin ”ryssän” majuri ja kaksi aliluutnanttia sotapoliisin toimesta. Päivän kuluessa kuoli kolme vihollisvankia haavoihinsa.
- 8.1.40 04.20 Sotapoliisi toi päävartioon 13 vihollisvankia.
- 05.30 Kontiomäkeen vietäviksi luovutettiin 120 ”iiphoa”. Sotapoliisit saattajina.
- 11.30 Sotapoliisi toi päävartioon 13 vankia.
- 12.30 Sotapoliisi toi päävartioon 16 vankia.
- 13.00 Sotapoliisi toi päävartioon 17 vankia.
- 13.40 Pidätetty Heimo Seppänen vapautettiin.
- 13.45 Sotapoliisi toi päävartioon 12 vankia.
- 14.00 Sotapoliisi toi päävartioon 24 vankia.

- 14.50 Vihollisvankien kurjan sairashoidon vuoksi, haavoittuneet olivat niin huonossa kunnossa, että mainittuun kellomäärään heistä kuoli kuusi haavoihinsa.
- 15.00 Sotapoliisi toi 16 vankia rintamalta päävartioon.
- 17.00 Sotapoliisi toi 24 vankia päävartioon.
- 17.00 Vänrikki Hanhiron osaston seitsemän sotapoliisia toi 180 vankia Materosta Pohjan Hoviin.
- 18.00 Tapiolaan vietäväksi luovutettiin 48 vankia.
- 9.1.40 06.30 Kontiomäkeen vietäväksi luovutettiin 530 vankia. Saattajina sotapoliisit.
- 08.00 Seitsemän sotapoliisia palasi Hyrynsalmelta mukanaan uusi mies, V Lampela, joka oli komennettu Divisioonan esikunnasta sotapoliisiksi. Ottivat mukaansa Kero kahdesta kolme siellä olevaa sotapoliisia ja jatkoivat matkaansa Materoon.
Osasto Hanhirona sai käyttöönsä linja-auton. ”Kampiin” jäi toistaiseksi väepeli Pämäri sekä neljä miestä.
- 17.00 Viisi sotapoliisia, vänrikki Hanhiron osastosta, toi 48 ”iiphoa” Hoikkaan. Paluumatkalla Materoon poliisit yöpyivät ”Kampissa.” Jatkoivat matkaa aamulla Materoon.
- 15.30 Sotapoliisi toi siviilimiehen Edvin Kinnusen, jonka sotapoliisit olivat pidättäneet epäiltyä osallisuudesta epäisänmaalliseen toimintaan.

18.1.40 lisäys edelliseen. Kinnunen oli vakoilija, joka koitti hankkia tietoja N.L. sotilasviranomaisille. Pikaoikeus tuomitsi hänet kuolemaan, joka pantiin täytäntöön 24 tunnin kuluessa.
- 16.00 Sotapoliisi toi 16 vankia päävartioon.
- 17.30 Sotapoliisi toi 15 vankia päävartioon.
- 18.00 Vartiomies sotamies Suokko meni sairaalaan.
- 24.00 Sotapoliisi toi viisi vankia päävartioon.
- 10.1.40 08.00 Sotapoliisi päällikön määräyksestä hakivat sotapoliisit 30 vihollista Likoharjusta linja-autolla ”Hoikkaan.”
- 12.00 Kontiomäkeen siirrettäväksi luovutettiin 250 vihollisvakia.
- 19.30 Sotapoliisi toi 14 venäläistä päävartioon.
- 11.1.40 02.00 Sotapoliisi toi 2 venäläistä päävartioon.
- 09.00 Sotapoliisin määräyksestä korpraali Mikkovirta oli mukana, kun eräs vangittu oli hakemassa sanojensa mukaan tietämäänsä ase-, ja ammusvarastoa.

	16.00	Vanki palasi sanoen heidän ajaneen väärää tietä, eikä näin ollen löytäneet ko. kätköpaikkaa.
	23.00	Sotapoliisi toi neljä vankia päävartioon.
12.1.40	12.00	Divisioonan esikunnasta tuotiin alikersantti V.J.Karppinen pidätettynä esimiehen käskyjen laiminlyömisestä.
	12.30	Sotapoliisi vei kaksi vankia Hoikkaan.
	13.50	Vartiomies Knuuttila meni sairaalaan.
	19.40	Haapanivan sillalta toi sotamies Armas Eskelinen mainitulla sillalla pidätetyt siviilimiehet Juho Kyllösen Suomussalmen Alavuokin Lupingista sekä Eino Kyllösen Suomussalmen Ylävuokin Kukkulasta päävartioon.
	21.15	Yllämainitut Juho ja Eino Kyllönen vietiin Tapiolaan vartioitaviksi, mistä heidät edelleen siirretään Kajaaniin valtiolliselle poliisille.
		18.1.40 edelliseen. Juho ja Eino Kyllönen olivat molemmat oman tunnuksensa mukaisesti vakoojia, jotka olivat ottamassa selvää sotilas asioista Neuvostovenäläisille sotilasviranomaisille. Molemmat miehet sota-oikeus tuomitsi kuolemaan joka tuomio pantiin täytäntöön 24 tunnin sisällä.
13.1.40	08.00	Sotapoliisi päällikön määräyksestä "Kampissa" olleet sotapoliisit siirtyivät osasto Hanhirovaan.
	12.00	Divisioonan esikunnasta tuotiin kaksi neuvostovankia päävartioon.
	18.30	Sotapoliisi toi viisi vankia päävartioon.
14.1.40	01.50	JR 65 toisesta pataljoonasta tuotiin kaksi vankia päävartioon.
	03.30	Neuvostovenäläisten kurjan sairashoidon vuoksi kuoli kymmenen vankia mainittuun kellomäärään mennessä. (Pahasti paleltuneet ja haavoittuneet).
	05.00	Sotapoliisit saattoivat pidätetyn Edvin Kinnusen Kajaanin valtiollisen poliisin huostaan.
	08.00	Osasto Hanhirova lähti Materosta Sangin alueelle ruumiita keräämään.
	17.00	Osasto palasi Materoon. Toivat mukanaan suomalaisen sotilaan, joka uskonnollisista syistä kieltäytyi ottamasta asetta. Sotapoliisi toimitti hänet Hyryn-salmelle päävartioon.
	18.30	Sotapoliisi toi Hoikalta yhden "iippanan" päävartioon.
	18.35	Vänrikki Kaipainen toi pidätetyn reserviläisen Kalle Sievosen päävartioon. Sievonen oli kieltäytynyt uskonnollisista syistä ottamasta asetta sodankaan aikana.
	20.00	Sotapoliisi toi kaksi vankia päävartioon.
15.1.40	0015	Automiehet toivat yhden vangin päävartioon.

- 08.00 Osasto Hanhirona lähti Materosta Sangin alueelle. Osan jäädessä Sangin alueelle puhdistustöihin, toiset jatkoivat maantien puhdistamista aina Eskolaan saakka.
- 10.30 Tuli sotapoliisi Kaijala Sankiin ilmoittaen vänrikki Hanhironalle, että Sotapoliisi partio (1 + 4), joka ollut yön partioimassa, oli aamulla nähnyt venäläisen hävittäjän malli I 15 tekevän pakkolaskun Vuokkiniemelle. Vänrikki Hanhirona lähti heti kahden sotapoliisin kanssa paikalle. Lentäjä oli lähtenyt koneestaan pakoon varustettuna konetuliaseella. Miehemme lähtivät seuraamaan jälkiä jotka päätyivät lopuksi erääseen saunaan. Ryssä avasi väijytyksestä kiivaan tulituksen. Miehemme ryntäsivät kuitenkin kuolemaa halveksien eteenpäin. ”Ryssä” oli piilottautunut saunan uunin taakse. Miehemme vetäisivät oven auki ja antoivat mauserien puhua. ”livana” oli saanut ansaitun palkkansa.
- 14.00 Lähti Vuokkiniemeen lentokonevartio sotapoliisista, vahvuus 1 + 4.
- 15.00 Sotapoliisi toi kymmenen vihollista päävartioon.
- 18.45 Venäläisten jälkeensä jättämistä haavoittuneista hoitamatta jääneistä sotilasta kuoli kahdeksan mainittuun kellomäärään mennessä. Heitä ei olisi voinut taitavakaan kirurgi pelastaa.
- 16.1.40 03.40 Luovutettiin 624 vihollisvankia Kontiomäkeen, Pelsolle ja Kokkolaan vetäviksi. Sotapoliisit saattoivat.
- 21.30 Sotapoliisi Ähkynen toi päävartioon jääkärit Toivosen ja Uuno Mikonsaaren molemmat Sissipataljoona 1:stä pidätettyinä esimiehen vastustamisesta.
- 21.45 Sotapoliisi toi reserviläisen Erkki Sarkin pidätettynä asepalvelukseen kieltäytymisen takia. Sarki kieltäytyi asepalveluksesta uskonnollisista syistä.
- 18.1.40 03.15 Sotapoliisi Helevä toi siviilimiehet Kalle Antero Kyllösen Suomussalmen Alavuokin Harjusta ja Sulo Kinnusen Suomussalmen Alavuokista. Molemmat miehet pidätettiin Vuokinkylän Viiangintalon läheisyydestä, josta he olivat menneet rajan yli 27.12.1939 kahdeksan muun henkilön kanssa. He joutuivat heti rajan ylitettyään rajan takana venäläisten käsiin, jotka veivät heidät aluksi Vuokkiniemeen, mistä edelleen pidätettyinä Uhtualle. Yllämainitut miehet lähetettiin sitten kukin erillään vakoilupuuhiin Kuusamon suunnalle, missä he pelkäsivät eksyvänsä laajaan erämaahan minkä takia miehet palasivat pian takaisin Uhtualle. Parin päivän kuluttua heidät lähetettiin vakoilijoiksi Suomussalmen suunnalle Vuokin vesistön ja Suomussalmen Kuhmon maantien varsille. Tällä matkalla he joutuivat sotapoliisin kynsiin.
- 06.20 Yllämainitut miehet, Kalle Antero Kyllönen ja Sulo Kinnunen siirrettiin Kajaanin valtiollisen poliisin huostaan. Saattajina sotapoliisit.
- 11.00 Alueellinen sotapoliisi toi siviilihenkilöt Antero ja Mari Materon Suomussalmen kirkolle, pidätettynä luvattomasta oleskelusta sotatoimialueella.
- 17.40 Sotapoliisi Kohtamäki toi pidätetyn työvelvollisen Viljo Kalle Kovalaisen pidätettynä suojeluskuntalaisen solvaamisesta.
- 19.1.40 12.00 Antero ja Maria Matero siirrettiin nimismiehen huostaan.

20.1.40	22.15	Tuli määräys lähettää osasto Hanhironvan hallussa ollut hevonen (ratsu) Hyrynsalmelle.
21.1.40	05.00	Ratsuväen korpraali Bergman lähti viemään "pollea" Hyrynsalmelle.
	09.00	"Ryssän raatojen" keräystä jatkettiin Sangin alueella.
	16.30	Valmistautui osasto Hanhironva lähtemään kimpsuineen ja kampsuineen Hyrynsalmelle klo 20.00 mennessä.
	18.30	Lähdettiin kimpsuineen ja kampsuineen. Matkalla särkyi auto yhteenajossa. Jatkettiin matkaa toisella autolla.
	22.30	Perillä! Miehistö majoittui Suojeluskuntatalolle ja aliupseerit päävartioon.
22.1.40	09.00	Osaston suoritti varustäydyntämistä.
	21.00	Osasto lähti Hyrynsalmelta vänrikki Hanhironvan tilaamalla neljällä linja-autolla. Määränpää tuntematon.
23.1.40	02.00	Perillä! Kuhmon kasarmilla.
	09.00	Ryssän "zeroplaanit" järjestivät herätyksen.
	17.00	Määräys järjestää liikennevartio Kuhmon ja Nurmeksentien risteykseen Vahvuus 1 + 8.
24.1.40	09.00	Loppu osastosta 1 + 15 siirtyi Sotkamoon.
	12.00	Liikennevartio aloitti toimintansa. Kaksi miestä, kaksi tuntia, kerrallaan.
25.1.40		"Niehts neues!"
26.1.40	10.00	Otimme vastaan alueelliselta sotapoliisilta ilmoituksen sotasaaliiksi saadusta pienoiskranaatinheittimestä.
	11.00	Sotapoliisin päällikön määräyksestä aseet toimitettiin esikuntaan. Mukana oli myös viholliselta saatu tuliterä kunnossa oleva pikakivääri, lukuisia kiväärejä, paristoja ym.
	17.30	Kersantti Lisko lähti lomalle.
27.1.40	10.00	Loput aseet, jotka alueellinen sotapoliisi toi, luovutettiin ETP varastolle.
28.1.40	09.00	Sotamiehet Jaara ja Ruottinen joutuivat sairaalaan. Vihoollisen lentokoneet pitivät Jämäksen kasarmia pommiensa maalina. Tunnustusta ansaitsevan vaivannäkönsä palkaksi he saivat yhden pommin osumaan jopa 30 metrin päähän kasarmista.
29.1.40	01.30	Kasarmilla ollut sotapoliisi osasto muutti kasarmilta metsään. Pääsivät siellä yöksi eläinlääkintäherrojen teltaan.
30.1.40		Tavanmukaisia" pommareiden" pomminpudotusharjoituksia. Tulokset olivat surkean huonoja.

- 17.30 Vänrikki Heikkinen toi määräyksen esikunnasta. Neljän miehen partion täytyy tutkia kahden kilometrin päässä olevan järven seutu, jonne venäläisten epäillään pudottaneen jotakin.
- 18.00 Partio lähti liikkeelle, johtajana vääpeli Vesa.
- 19.00 Lääkintäherrojen teltoilla asunut osasto siirrettiin lähelle Kuhmon ja Nurmeksen tienristeystä Mäntymäessä oleviin teltoihin.
- 31.1.40 04.30 Osasto Hanhirona siirtyi Sotkamosta Kuhmoon, Kyllölän taloon. Kaksi miestä porukasta jäi Jämäksen kasarmille. Lisäksi Jämäkseen sijoitettiin kaksi vankien käsittelyyn tottunutta miestä, korpraali Virta ja sotamies Snellman.
- 14.00 Päävartion kautta toimitettiin kolme vankia Sotkamoon. Saattajina sotapoliisit.
- 2.2.40 12.00 Päävartioon tuli järkyttävä tieto. Kaksi meikäläistä, kaksi parasta, kersantti Hurskainen ja korpraali Alanko olivat kaatuneet. He olivat ensimmäiset uhrin 9. Divisioonan sotapoliisiosastosta. Taistelu, jossa he kaatuivat, on kunniaksi osastollemme. Vihollisen, 40 miehen, pikakivääreillä vahvennettu, hyvistä asemista toiminut osasto, lyötiin täydellisesti.
- 3.2.40 06.00 Sotapoliisi vei kolme vihollisvankia Sotkamoon
- 09.00 Aseiden ja varusteiden kunnostamista päävartiossa.
- 09.30 Lähti osasto Hanhirona Kyllölän talosta Silmäjärven tienoille keräämään aseita.
- 18.00 Yksi sotapoliisi toi linjoilta kahdeksan vankia.
- 4.2.40 06.00 Sotapoliisi vei päävartiosta kahdeksan vihollisvankia Sotkamoon.
- 07.00 Osasto Hanhirona lähti linjoille aseita keräämään. Tällä retkellä sattui valitettava tapaus. Urhea johtajamme vänrikki Hanhirona joutui venäläisten lentäjien hyökkäyksen kohteeksi ja haavoittui lentokoneen konekiväärien suihkusta.
- 08.00 Partio vartioteltalta, vääpeli Vesan johdolla, lähti tutkimaan, löytyisikö lentokoneesta pudotetuksi epäiltyä ”ryssän” laskuvarjohyppääjää salaisine radioasemineen.
- 11.00 Päävartiosta lähti partio ottamaan selvää Ontojärven sekä Ontojoen seuduilta, minne epäiltiin pudotetun laskuvarjohyppääjiä. Partio ei kuitenkaan, noin 20 kilometrin tarkastuskierroksella, havainnut mitään epäilyttävää.
- 19.00 Sotapoliisit toivat linjoilta kaksikymmentä neuvostovankia.
- 21.00 Neljä vihollisvankia kuoli. Heidän jalkansa ja kätensä olivat paleltuneet. Lisäksi heissä oli useita ampujahaavoja.
- 5.2.40 06.00 Yksi sotapoliisi vei päävartiosta 16 vankia Sotkamoon.
- 06.15 ”Tavarits” Jan Popoff-Starkoff lähti päävartiosta vartioineen linjoille pitämään puhetta kierroksissa, moteissa oleville aseveljilleen.
- 07.00 Yksi politrukki päävartiosta vietiin saamaan lääkärinhoitoa läheisyydessä Jämäksen koululla olevaan sairaalaan.

- 14.00 Yksi sotapoliisi toi esikunnasta neljä vankia päävartioon.
- 19.05 Sotapoliisit toivat linjoilta kymmenen vankia.
- 20.15 Väpäli Vesa sekä sotamies Kamppila muuttivat vartioteltalta Kyllölään.
- 6.2.40 06.00 Kaksi sotapoliisia vei kymmenen vankia Sotkamoon.
- 06.10 Kaksi sotapoliisia vei venäläisen upseerin saamaan lääkärin hoitoa.
- 07.00 Kyllölän talossa ollut sotapoliisiosasto lähti vänrikki Ahtolan johdolla puhdistamaan Silmäjärven tienoota, josta talteen ottivat suuren määrän viholliselle kuulunutta sotamateriaalia.
- 17.00 Tulivat vartioteltalla olleet sotapoliisit päävartioon lukuun ottamatta sotamies Lampelaa. Vartioteltalle komensi sotapoliisin päällikkö uusia vanhempia miehiä jotka määrättiin sotamies Lampelan komentoon.
- 22.00 Yksi sotapoliisi toi Kyllölästä 21 vankia päävartioon.
- 7.2.40 06.00 Yksi sotapoliisi vei 21 vankia päävartiosta Sotkamoon.
- 06.15 Jan Popoff-Starkoff piti jälleen linjoilla ”moteissa” oleville vihollisille.
- 06.30 Aseiden keräystä ja vihollisen kaatuneiden keräämistä jatkoi linjoilla ollut sotapoliisiosasto.
- 06.50 Sotapoliisi toimitti kaksi vihollisvankia lääkärin hoidettavaksi.
- 18.00 Yksi sotapoliisi toi linjoilta kuusi vankia päävartioon.
- 8.2.40 06.00 Yksi sotapoliisi vei kuusi vihollisvankia Sotkamoon.
- 06.30 Vietiin Jan Popoff-Starkoff mikrofonin ääreen valistamaan kierroksessa olevia aseveljiään.
- 07.30 Linjoilla ollut osastomme jatkoi vihollisen kaatuneiden keräämistä. ”pesorkkausta”.
- 14.00 Korpraali Virta ja Hirvaskari saivat lomatodistukset.
- 19.20 Hälytys osastossa! Sotapoliisien oli kokoonnuttava komppanian päällikkö Kaipaisen johdolla esikunnan portille. Osastosta lähtivät alikersantti Ähkynen, korpraali Virta M, sotamiehet Hyvönen ja Roininen. Matkan tarkoitus oli tuntematon.
- 18.30 Sotapoliisi päällikkömme lähti virka-asioissa Kajaaniin. Mukana seurasi kersantti Pännäri Sotkamoon, samoin hän olivirka-asioissa.
- 9.2.40 06.00 Yksi sotapoliisi vei kolme vankia päävartiosta Sotkamoon.
- 06.15 Jan Popoff-Starkoff jatkoi valistuspuheitaan.
- 08.30 Linjoilla oleva osasto jatkoi keräystoimintaa.

- 17.00 Tuli sotamies Lampela tuli Mäntymäen vartiotalta ja kertoi, että viholliskoneitten lentäjät olivat klo 12.30 – 13.00 tehneet hyökkäyksiä hänen rakentamiaan houkutusmerkkejä kohti. Talon katolla, joka oli varustettu Punaisen Ristin merkillä, havaittiin konekiväärisuihkun jättämiä jälkiä. Samoin kuin talon ulkopuolella olevat turpeesta ja oljista tehdyt ihmisen kuvat olivat konekiväärisuihkuista kaatuneet.
- 10.2.40 06.20 Lähtivät kasarmilta sotamies Roininen, Ruottinen, Molander, Hyvönen, Jumppainen ja Kemppainen sekä teltalta sotamiehet Seppänen T, Mikkonen Eljas, Mikkonen Emil ja Kemppainen Lauri Kyllölään.
- 06.30 Jan Popoff-Starkoff lähti pitämään valistuspuheita saarroksissa oleville aseveljilleen.
- 11.00 Kyllölästä kasarmille tulivat seuraavat. Sotapoliisi Bergman, Kärenaho, Helevä Paatola, Oksa, Halonen, Rutanen sekä Lisko.
- 12.20 Sotapoliisi alikersantti Ähkynen toi siviilipidätetyn kauppias Kaarnijoen Toimisto kahdeksaan pidätettyä sopimattoman käyttäytymisensä vuoksi.
- 16.00 Sotapoliisin toimesta toimitettiin ko. kauppias Kajaanin valtiollisen poliisin huostaan.
- 18.00 Sotapoliisipäällikön määräyksestä lähti rikososaston johtaja alikersantti Paatola kahden, kaksi miestä käsittävän partion kanssa, selvittämään kahta hämäräperäistä tapausta.
- 20.00 Astui voimaan uusi osastojärjestys. Mainittuun kellomäärään mennessä oli 9. Divisioonan kaikkien sotapoliisien, oltava hänelle määrättyssä osastossaan, osastojen päällikön määräämillä paikoilla toimintavalmiina.
- 11.2.40 06.00 Jan Popoff-Starkoff piti jälleen tavanomaiset puheensa ”moteissa” oleville.
- 11.30 Lähtivät rikososasto, tiedusteluosasto, sekä yksi sotakoira kersantti Liskon ohjaamana tuhoamaan vihollisen hiihtopartioa, joka oli liikkunut Mäkelän talon luona linjalla Kuhmo Hyrynsalmi ja polttanut noin 1000 kiloa heiniä, jonka jälkeen aloittivat kiireellisen perääntymisen koilliseen. Oma partiomme seurasi vihollista noin kuusikymmentä kilometriä, jonka jälkeen havaitsivat erään toisen suomalaisen partion havainneen jäljet ja lähteneen seuraamaan niitä. Partiomme palasi sen jälkeen takasin, pitkin Lentiiran – Kuhmon välistä vartiolinjaa eli varmistuslatua. Kun partio saapui ”Torsu”nimisen yksikön toimialueelle, avasi ko. yksikön eräs vartiomies tulen partiotamme kohti. Onneksi ei kuitenkaan kenellekään tullut vahinkoa kun vartiomies viime hetkellä huomasi että kyseessä on oma partio.
- 19.00 Lähti kolmen miehen sotapoliisipartio Kuhmon kirkonkylään ottamaan selvää huhusta, jonka mukaan siellä olisi liikkunut aivan kirkon luona kolmen miehen vihollispartio. Partiomme osoitti huhun perättömyyden ja palasi kasarmille klo 23.30.
- 12.2.40 01.15 12 miehen partio osastostamme lähti tehtävään, otti mukaansa kolme

paikallista sotapoliisia Kuhmon kirkonkylästä. Partio hiihti Lentuajärvelle, josta edelleen Mertaperälle Teerivaaraan. Takaa ajettavalla vihollispartiolla oli 12 tunnin etumatka. Lentuajärven luona olivat viholliset polttaneet erään asuinrakennuksen. Partiomme hiihti vihollispartion perässä noin 23 kilometriä. Mutta suuren etumatkansa takia oli sitä mahdoton tavoittaa ennen valtakunnan rajaa.

- 06.00 Joutui 30 miehen sotilaspoliisipartio tulitaisteluun vihollisen noin 400 miestä käsittävän partion kanssa Pirttijärvellä. Vihollisjoukot olivat varustautuneet muun muassa useilla konekivääreillä sekä pienoiskranaatinheittimillä. Miestemme raju hyökkäys aiheutti viholliselle noin kahdensadan miehen menetyksen. Vihollisen konekiväärit pääsivät kuitenkin ampumaan edullisesti ja kun oli pelättävissä, että joukkomme joutuisivat saarroksiin, perääntyi partiomme saartorenkasta koko ajan tulittaen vihollisen saartorenkiaan sivustoja ja onnistui pääsemään pois saartorenkasta olleesta kapeasta aukosta. Joukkomme kärsi kolmen miehen menetyksen. joukossa kaikkien tuntema nuori A Kampilla joka rohkeasti taistellen kaatui ”ryssän” pikakivääri suihkuun. Partiomme perääntyi vain sen verran, ettei ollut pelättävissä saarroksiin joutumista, mutta oli kuitenkin vihollisen tuntumassa.
- 19.00 Partio palasi takaisin kasarmille.
- 19.30 Lähti vänrikki Muona uuteen toimipaikkaansa ”Kuoppaan”, jossa hänen tehtävänä oli suunnitella sissipartio, joka piti muodostaa 50 divisioonasta saaduista miehistä sekä 15 sotapoliisista. Kokonaisvahvuus 1 + 65. Vartioltalle jäi edelleen sotamies Lampela ja seitsemän vanhusta. Samoin Kälkäistenjärvelle jäi alikersantti Paatola ja yksitoista miestä.
- 14.2.40 13.00 Lähtivät kasarmilla olleet sotapoliisit perustettuun sissipartioon. Kasarmille jäivät seuraavat sotapoliisit; Kersantit Pännäri ja Harjutsalo, sotamiehet Snellman, Tenhovaara, Rutanen, Junttila, Nikkari ja Laine.
- 18.00 Lähti kersantti Pännäri Sotkamoon virka-asioille.
- 15.2.40 07.00 Lähtivät alikersantti Paatola ja sotamies Kaijala kasarmilta Kälkäisten järvelle.
- 12.20 Päästyään noin 20 kilometriä Kuhmosta törmäsi automme yhteen erään kuorma-auton kanssa, seurauksella että, automme meni tohjoksi. Autossa olijoille ei onneksi tullut mitään vahinkoa. Tuhoutunut auto oli kuudes hallussamme ollut auto.
- 14.40 Tuotiin päävartioon viisi vihollisvankia.
- 16.2.40 03.30 Sotapoliisi vei päävartiosta 10 vankia Sotkamoon.
- 04.00 Sotapoliisi toi päävartioon kuusi vihollisvankia.
- 12.00 Sotapoliisi toimitti kaksi politrukkia Kajaaniin.
- 23.00 Sotapoliisi vei 20 vankia Sotkamoon.
- 17.2.40 04.00 Sotapoliisi toi 27 vankia rintamalta.

- 18.00 Divisioonan komentajan päiväkäskyllä N:o 8 ylennettiin seuraavat sotapoliisit 9. Divisioonan Esikunnasta.
- Vääpeliksi: kersantti Pännäri M
kersantti Lisko P
- Kersantiksi: alikersantti Ähkynen A
alikersantti Paatola A
- Alikersantiksi: korpraali Virta P
korpraali Virta M
korpraali Meriläinen T
korpraali Oksa K
korpraali Bergman S
korpraali Hirvakari J
- Nimitettiin:
Korpraaliksi: sotamies Tanskanen P
sotamies Kaijala J
sotamies Lampela W
sotamies Junttila K
sotamies Snellman A
sotamies Helevä J
- 13.15. Koira sotapoliisi lähti asioille ”Kuoppaan”, mukana sotamies Junttila.
- 18.2. 02.30 Sotapoliisi vei 27 vankia Sotkamoon.
- 07.30 Sotapoliisi toi kaksi vihollisvankia päävartioon.
- 19.2.40 18.00 Tuotiin sotapoliisin toimesta kaksi suomalaista pidätettyä Sotkamosta. Tiilikainen ja Kumpunen.
- 18.30 Sotarikosoikeus istui yllämainittujen miesten asiassa. Kumpunen laskettiin vapaaksi. Tiilikaisen asia siirtyi viikkoa myöhemmin pidettävään istuntoon.
- 20.2.40 01.00 Sotapoliisi toi päävartioon neljätoista vihollisvankia.
- 06.30 Sotapoliisi vei Sotkamoon kymmenen vankia.
- 18.00 Tuli toimistoon ilmoitus, että sotapoliisipäällikkömme Vänrikki Muona, vääpeli Lisko, alikersantti Hirvakari sekä sotamies Kärenaaho ovat kaatuneet Koivulan torpan luona, Varajoesta itään päin. Rajulla hyökkäyksellä sotapoliisiosasto tunkeutui ko. taloon tehden selvää 49:stä hyvin aseistautuneesta vihollisesta käsikranaateilla. Vihollisten joukossa oli yksi ylikuutnantti kolmetoista aliupseeria. Kaikki viholliset ”lahdattiin.” Mutta uhri oli liian kallis. Urhea päällikkömme, sekä kolme raisua miestä jättivät aukon osastoomme, jota on vaikea täyttää. Kunniä kaatuneille aseveljillemme.
- 21.00 Sotapoliisi vei neljätoista vihollisvankia päävartiosta Sotkamoon.
- 21.2.40 04.00 Sotapoliisi toi päävartioon kaksi ”ryssää”.

21.2.40	24.00	Sotapoliisi toi päävartioon kaksi sotilasta JR 65:stä, Mikko Koskelan ja Vilj Koivumaan. He olivat tahrineet suomalaisen sotilaan mainetta. Toinen vastustamalla esimestä ja toinen varastanut asetoverinsa tavaroita.
22.2.40	13.45	Tuli tieto Tikkalasta (Tikkasesta), että läheisyydessä oli havaittu vihollisen hiihtämä latu. Ladun viereen oli pudonnut paperinpala, joka jossa oli venäjänkielistä kirjoitusta. Eräs ryhmän vahvuinen partio oli samanaikaisesti liikkeellä ja joutui yllätettynä tulitaisteluun ko. "ryssäkoplan" kanssa. Meiltä kaatuivat alikersantit Virta ja Niskanen Riihikallion luona Ontojärven etelä puolen maastossa.
	18.00	Taisteluryhmä Oksa vetäytyi sivustavarmistukseen Ontojärven ja Sotkamontien väliselle kannakselle estääkseen vihollispartion perääntymisen itään. Tällöin osa vihollispartiosta pääsi pakenemaan entisiä jälkiään pohjoiseen. Suurempi osa heistä leiriytyi, jolloin vääpeli Vesa sai heihin kosketuksen, jonka seurauksena useita heistä tuhottiin nuotiolle. Saatuaan yhteyden kersantti Hukarin apupartioon alikersantti Oksa vapautti miehensä samoin kuin vääpeli Vesa myöhemmin aamuyöllä.
23.2.40		Vihollisen tuhoaminen ja takaa-ajo jatkuivat seuraavana päivänä, jolloin välit selvitettiin konepistoolein (3 kpl) varustetun "ryssän" kanssa. Yksi vihollispartion jäsen löydettiin kuolleen Ontojärven jäältä sekä kolmetoista kaatunutta nuotiopaikalta yöllisen taistelun jäljiltä. Paenneet vihollispartion viimeiset osat tuhottiin Hietaperään lähetetyn taisteluryhmän toimesta erääseen torppaan. Torpan poltti vihollispartio itse tuhoten samalla itsensä.
	04.15	Sotapoliisi toi päävartioon kaksi "iippanaa".
	17.00	Hälytys! Lampelan "porukka" ottamaan selvää kasarmilta luoteeseen päin kuuluneista laukauksista.
24.2.40	18.00	Tieto kolmesta oudosta miehestä Aittoniemellä. Kaksi meidän miestä ja nimismies lähtivät ottamaan asiasta selkoa. Tapasivat yhden venäläisen jonka tuhosivat. Etsintää jatkettiin lisätyillä voimilla vänrikki Ahtolan toimiessa etsinnän johtajana. Kyseiset kolme miestä todettiin omiksi miehiksi.
26.2.40	18.00	Sotaoikeus istui sotapoliisin toimistossa. Tuomiot luettiin, sotamies Tiilikaiselle neljän vuoden ja sotamies Luompiolle kuudenvuoden vankeusrangaistukset.
	18.30	Uusi varmistuslatu ehdotus oli hyväksytty. Sissiosastoon liitettiin viisitoista viestimiestä täydennykseksi.
	19.00	Vänrikki Hara sai käskyn uudesta varmistusladusta luutnantti Temmekseltä.
	20.00	Vänrikki Hara sai käskyn mennä järjestämään käytännössä uusi varmistusjärjestelmä sekä varmistaa kaukopartion liikkeelle lähtö Hietaperästä.
	24.00	Osasto Ahtola (kaksikymmentä sotapoliisiosaston ja kaksikymmentä Kaipaisen miestä), lähti tehtäväänsä suorittamaan.

28.2.40	14.00	Tuotiin päävartioon sotamies Kurvinen, joka kieltäytyi ottamasta asetta uskonsa takia. Ko."heppuli" lähetettiin Divisioonan pastorin käyttöön.
		Osasto Ahtola palasi Teerivaaralta, ei erikoista ilmoitettavaa. Tästä lähtien sissiosasto hoitaa varmistuksen linjalla; Hietaperä – Riihivaara – Mustavaara – Suvirinteen talo, jossa yhteys pidettiin luutnantti Temmeksen miehiin.
1.3.40	20.00	Päävartioon tuotiin yksi vihollisvanki.
3.3.40	16.30	Aluepäällikkö Harju ilmoitti eräistä laduista Herttuajärvellä. Hän oli saanut kehotuksen tutkia ko. jäljet.
4.3	06.30	Päävartioon tuotiin kaksi venäläistä vankia.
	12.00	Partio Lampelan porukasta hiihti varmistusladun esikunnan ympärille.
5.3.40	04.00	Päävartioon tuotiin yhdeksän "iippanaa" Erillispataljoona 14:sta.
6.3.40	04.30	Esikuntapäällikön käskystä osasto Hara lähti lähetti luutnantti Temmekselle 25 miestä Mäntyvaaraan saarretun vihollispartion tuhoamistehtävään.
05.02		Taisteluryhmä Vesa (3 + 23) lähti autolla Sumsaan. Matkalla osasto joutui vihollisryhmän väijytykseen Sumsan ja Mäntyvaaran välisellä varmistusladulla.
		Kuudennen ja seitsemännen päivän välisen yön osasto Vesa lepäsi ja jatkoi taistelua aamun valjettua.
	24.00	Kornetti Suihkonen lähetti sotilaskarkuri sotamies Leinosen JR 27:stä päävartioon.
	24.00	Päävartiosta viisi venäläistä vankia Kajaaniin ja viisi Sotkamoon. Saattajana sotamies Laine.
9.3.40	23.30	Päävartioon tuotiin kaksitoista vankia.
10.3.40	00.30	Päävartioon tuotiin seitsemän vankia.
	01.30	Päävartioon tuotiin viisi vankia.
	04.30	Tuotiin yksi suomalainen sotilas, jota epäiltiin sotilaskarkuriksi, päävartioon.
11.3.40	02.00	Tuotiin yksi vihollisvanki päävartioon.
13.3.	09.45	Tuli "Ansasta" puhelinsanoma.
		"Suomen ja Neuvostoliiton hallitusten välillä tehdyn sopimuksen perusteella lopetetaan vihollisuudet 13.3. kello 11. Tästä alkaen lakkaa kaikenlainen taistelutoiminta ehdottomasti. Aseen käyttö on sallittu ainoastaan itsepuolustukseksi." "Uhka"
		Antoi: Resltn Heikkinen Otti: Korp Snellman

